Shoftim 17: Idolatry or Syncretism?

R' Mordechai Torczyner – <u>torczyner@torontotorah.</u>com

17:1-6 The origin of Pesel Michah

1. Rashi to Shoftim 17:3

... שומרים שהאשה הזאת היא דלילה לפי שכתוב "אלף ומאה כסף," וטעות הוא בידם שהרבה שנים קדם מיכה לשמשון...
Some say this woman was Delilah, for it says, "1100 silver", but this is an error; Michah was many years before Shimshon...

2. Abarbanel to Shoftim 17:4

שאר הכסף מלבד המאתים שקלים נשאר בידה, כי עם היות שהיתה מצוה את בנה שכל האלף ומאה כסף יעשה בפסל ומסכה הנה אחר ששב הכסף בידה חמדה נפשה בו ולא שלמה את נדרה כי אם במאתים כסף לבד והשאר השאירה בביתה.

The rest of the money, aside from the 200 shekel, remained with her. Even though she instructed her son to use the entire 1100 to make the statue and molten form, after the money returned to her she desired it and she did not complete her vow other than with just 200. She kept the rest in her home.

3. Radak to Shoftim 17:4

ולא רצה מיכה להשתדל בו לעשות הפסל ומסכה, והשיבו פעם אחרת לאמו.

And Michah did not wish to make the effort to create a statue and molten form, and he returned it to his mother again.

4. Malbim to Shoftim 17:4

ספר שמיכה לא רצה להיות גזבר ע"ז כי לא הסכים לעשות פסל ומסכה, ובודאי דבר על לבה שלא תעשה זאת, בפרט שעפ"י הדין לא חל ההקדש כיון שלא היה ברשותה (כמ"ש בב"ק דף ע א), ועי"כ שמעה קצת שלא לעשות הפסל מכל הכסף רק מן מאתים כסף לבד...

It told that Michah did not want to be the agent for this, for he did not agree to make a statue and molten form. Certainly, he tried to convince her not to do this – especially as per the law, the consecration is not binding, since it was not in her possession (Bava Kama 70a). Through this she listened partially, not using all of the silver to make the statue, but only 200 silver...

5. Malbim to Shoftim 17:4-5

ויהי בבית מיכיהו, שהגם שלא עבדו עדיין כבר עבר על דבר ד' במה שהיה הפסל בביתו, ועבר על לאו דלא יהיה לך אלהים אחרים, שלדעת רש"י (שמות כ, ג) הוא אזהרה על המשהה אליל בביתו:

והאיש מיכה. מאז עבירה גוררת עבירה ויצא מדחי אל דחי (לכן כינה שמו מיכה לרוע), עד שעשה לו בית אלהים בית מיוחד לעבודת הפסל "And it was in the house of Michayhu" – Even though he did not serve it yet, he already violated the Divine word by having the statue in his home, violating the prohibiion, "You shall not have the gods of others," which Rashi (Shemot 20:3) says is a warning against keeping an idol in one's home.

"And the man, Michah" – Because one sin leads to another, and from one fall to another (therefore it changed his name to "Michah", for bad), to the point that he made a "house of god" for it, a house designated for serving the statue.

6. Radak to Shoftim 17:5

ואמרו רבותינו ז"ל כל "אלהים" האמור במיכה חול, חוץ מן אחד שהוא קדש: "כל ימי היות בית אלקים בשילה."
Our Sages (Shevuot 35b) said that the word "Elohim" regarding Michah is always mundane, other than one that is holy: "As long as the House of Elokim was in Shiloh."

7. Ralbag to Shoftim 17:3, 17:5

היו צורות שיטעו בהן האנשים אז ויחשבו שיהיה בהם כח להגיד העתידות מצד עוררם כח הדמיוני. וידמה שלזאת הסבה עשאו תחלה, לא לשם ע"ג, ויורה על זה מה שאמרה "הקדשתי הכסף לד'"... וקראו אותו "בית אלקים" לחשבו כי שכינתו תשרה שם.

These were forms with which people erred in those days, thinking they had the ability to tell the future by awakening the forces of intuition. It appears that this is why he made it at first, and not for idolatry. This is indicated by her statement, "I have dedicated the money to Gd"... And they called it "House of Gd" thinking that the Shechinah would be manifest there.

8. Rabbi Avraham Ibn Ezra to Bereishit 31:19

י"א שהוא כלי נחושת העשוי לדעת חלקי השעות. ואחרים אמרו כי יש כח בחכמי המזלות לעשות צורה בשעות ידועות תדבר הצורה, והעד שלהם כי התרפים דברו און (זכרי' י, ב), ופי' הפסוק איננו כן, והקרוב אלי שהתרפים הם על צורות בני אדם, והיא עשויה לקבל כח עליונים ולא אוכל לפרש. והעד שהתרפים כן, התרפים ששמה מיכל בת שאול במטה עד שחשבו שומרי הבית שהם דוד.

Some say these were copper implements used to determine the units of hours. Others say that astrologers can create forms which will speak at set times; they cite, "The *terafim* will speak corruption." That isn't what the sentence means, though. It seems to me that *terafim* are human forms created to receive celestial forces in a way I cannot explain. Proof to this explanation of *terafim* is in the *terafim* that Michal bat Shaul placed in the bed, such that the guards thought they were the body of David (Samuel I 19).

9. Prof. Yechezkel Kauffmann, Shoftim, pg. 268

באמונה הדתית המשתקפת כאן יש סטיות אליליות... מיכה ואמו הם יראי אלקים. הם מברכים בשם ד'. האם מקדישה סכום כסף גדול לד'. למיכה בית אלקים. הוא ממלא יד אחד מבניו להיות לו לכהן, אבל הוא שמח כשהוא מצליח להעמיד בבית אלקים שלו כהן מבית לוי, והוא בטוח למיכה בית אלקים. הוא ממלא יד אחד מבניו להיות לו לכהן, אבל הוא שמח כשהוא מצליח להעמיד בבית אלקים שלו כהן להיות לו למון למיכה בעלים ועשתרות... The religious faith displayed here includes an idolatrous slant... Michah and his mother revere Gd. They bless in the Name of Gd. The mother consecrates a large sum of money to Gd. Michah has a house of Gd. He gives one of his sons the role of priest, but he is happy when he succeeds in establishing in his house of Gd a kohen of the tribe of Levi, and he is confident that Gd will benefit him now. And not only this, but the faith displayed here is monotheistic. There is no mention of serving foreign gods. Baal and Astarte are not mentioned here...

10. Talmud, Sanhedrin 103b

"ועבר בים צרה והכה בים גלים" (זכרי' י:יא) אמר רבי יוחנן זה פסלו של מיכה.

"And tzarah [a rival] will pass through the sea, and strike the waves of the sea." Rabbi Yochanan said: This is Michah's statue.

	School 1: Good guy gone bad	School 2: Syncretist throughout
Giving the money back	I don't want this (Radak, Malbim)	lt's your mitzvah! (Daat Mikra)
Not spending all 1100	He convinced her to spend less (Malbim)	Greed (Abarbanel) Accessories (Metzudat David, Daat Mikra)
Change of name	Because of idolatry (Malbim)	Michayhu was a diminutive (Abarbanel)
House of god	Idolatrous (Shevuot 35b)	Powerful being? Hashem?
Terafim	Idols	Tell the future (Ralbag)

17:7-13 Michah Buys a Levi

11. Talmud, Bava Batra 109b

הא גופא קשיא אמרת "והוא לוי" אלמא מלוי אתי, "ממשפחת יהודה" אלמא מיהודה אתי! אלא לאו דאבוה מלוי ואימיה מיהודה וקאמר ממשפחת יהודה? אמר רבא בר רב חנן: לא, גברא דשמיה לוי. אי הכי היינו דקאמר מיכה "עתה ידעתי כי ייטיב ד' לי כי היה לי הלוי לכהן"! אין, דאיתרמי ליה גברא דשמיה לוי.

וכי לוי שמו? והלא יהונתן שמו, שנאמ' "ויהונתן בן גרשם בן מנשה הוא ובניו היו כהנים לשבט הדני"! אמר ליה: וליטעמיך, וכי בן מנשה הוא? והלא בן משה הוא, דכתיב "בני משה גרשם ואליעזר!" אלא מתוך שעשה מעשה מנשה, תלאו הכתוב במנשה. הכא נמי מתוך שעשה מעשה מנשה דאתי מיהודה, תלאו הכתוב ביהודה.

This is self-contradictory; you say "He was a Levi", so he is from Levi, "from the family of Yehudah", so he is from Yehudah! Rather, isn't it that his father is from Levi and his mother from Yehudah, and he is called "from the family of Yehudah"? Rava bar Rav Chanan replied: No; he was a man named Levi. If so, then why did Michah say, "Now I know that Gd will benefit me, for I have a Levi as priest?" Yes – he found a man named Levi.

But is his name Levi? Wasn't his name Yehonatan, as in 18:30? He replied: Even according to your view, was he a descendant of Menasheh? Wasn't he a descendant of Moshe, as it is written, "The sons of Moshe: Gershom and Eliezer (Divrei haYamim I 23:15)"! Rather: He acted like Menasheh, and so the text associated him with Menasheh, and similarly, he acted like Menasheh, who came from Yehudah, and so the text associated him with Yehudah.

12. Radak to Shoftim 17:7

ואף על פי שהיה לוי והיה ללוים ערים לשבת זה הנער התגורר שם בבית לחם על צרכי מחיתו והנה לא מצא שם עוד מחיתו ויצא משם לגור במקום שימצא שם מחיתו:

Although he was a Levi, and the Levites had cities in which to live, this youth resided there in Beit Lechem for his support. He no longer found his support there, and so he left there to reside in a place where he could find his support.

13. Metzudat David to Shoftim 17:9

:(דברים ל"ג): לוי אנכי - כאומר נכון אני ללמוד ולהורות כמ"ש בשבט לוי יורו משפטיך ליעקב וכו' (דברים ל"ג): "I am a Levi" – As if to say, "I am prepared to learn and teach," as in Devarim 33 regarding the tribe of Levi, "They will teach Your laws to Yaakov, etc."

14. Radak to Shoftim 17:13

סימן טוב הוא זה לי שנזדמן לי משבט הכהנים להיות כהן לי:

It is a good sign for me, that a member of the tribe of kohanim has come to hand, to be a kohen for me.

15. Malbim to Shoftim 17:10-11

וילך הלוי. ספר שתחלה לא רצה להשכיר א"ע לע"א והלך ממנו: ואח"כ, ויואל הלוי. נתרצה: לשבת את האיש. ר"ל לא להיות לאב ולכהן רק לשבת בביתו איזה ימים: ויהי הנער כאחד מבניו. אוכל על שולחנו, ואח"כ ע"י שישב בבית רשע נגרר אחריו:
"And the Levi went" – It told that he did not want to hire himself out for idolatry at first, and he left. And then, "And the Levi agreed" – he was persuaded. "To stay with the man" – not to be a 'father' and kohen, just to stay in the house for some time. "And the youth was as one of his children" – eating at his table. And then, because he stayed in the house of the wicked, he was drawn after him.

16. Ralbag to Shoftim 17:9

והנה משך לבו של מיכה אל שיהיה לו לכהן בביתו לשאול העתידות באמצעות הפסל והתרפים...

Michah's heart was drawn to make him a kohen in his home, to inquire of the future via the statue and terafim...